

Montering & skötsel

Laminat

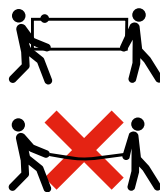
Till dig som monterar

Läs
anvisningarna
noga!

Dessa anvisningar är till hjälp vid montering av bänkskivor i laminat. Felaktig hantering kan förkorta skivornas livslängd. Om monteringen inte utförts enligt dessa anvisningar, gäller inte garantin. Läs därför igenom anvisningarna noga.

Packa upp direkt!

Varje skiva kontrolleras noggrant när den packas. Ange genast på fraktsedeln, före signering, om godset visar tecken på skada. Skriv tydligt: skadat gods! Har det uppstått en transportskada syns det oftast på emballaget. Dock inte alltid. Packa omgående upp skivorna och kontrollera att de är tillverkade enligt beställning och ej har en dold transportskada. En dold transportskada måste anmälas inom den av transportbolaget bestämda tiden, se fraktsedeln. Varorna får inte ha flyttats från ursprunglig leveransadress. Anmäl transportskadan till LG Collection om transport skett med Schenker, annars direkt till transportören.

Om skivorna inte kan monteras samma dag som de levereras, gäller särskilda krav för förvaring. Läs om detta på nästa sida.

Täck alltid skivorna med lämpligt skydd före och under monteringen. Tejpa inte på skivans finsida. Det förpackningsmaterial vi använder kan deponeras, komposteras eller förbrännas i godkänd anläggning för industriell förbränning.

LG Collection är ansluten till FTI Förpacknings & Tidningsinsamlingen.

Garanti

LG Collection lämnar fem års garanti mot material- och tillverkningsfel under förutsättning att dessa anvisningar för hantering, montering, skötsel och underhåll följs. Om det finns några skador som faller under vår garanti, ska det snarast anmälas till vår återförsäljare. Anmärkningar på utförande måste göras innan skivan börjar monteras. Monterade bänkskivor betraktas alltid som godkända vid monteringsens början. Eventuella skador i form av repor, avskavningar eller slagmärken anses då vara monteringskador, som inte omfattas av vår garanti.

5 års
garanti!

Garantin täcker inte skada som uppkommit genom inträngning av fukt, till exempel vid skarvar, eller om skivan limmats vid underlaget. Garantin täcker inte skador som kan härledas till vibrationer från avfallskvarn som monterats i underlimmad diskho.

Skivor får returneras endast efter överenskommelse och ska emballeras väl.

Vid retur räknas kund som varuavsändare och ansvarar därmed för korrekt emballering av returgodset.

LG Collection ansvarar inte för demontering och montering av ny skiva. LG Collection följer i övrigt branschavtalet ABM07.

Förvaring

Bänkskivorna är alltid klimatiserade och plana när de lämnar fabriken. I ett lufttätt transportemballage bibehålls träets fuktbalans vilket är en förutsättning för skivornas planhet. Om de behöver förvaras i väntan på montering ska de förvaras lufttätt, plant och i rumstemperatur. Oplana skivor, orsakade av felaktig förvaring, försvårar eller omöjliggör ett korrekt montage.

Om monteringen inte kan ske direkt:

- Öppnad, eller skadad förpackning återförsluts, lufttätt!
- Förvara skivorna plant, inomhus, i rumstemperatur.
- Placeras inte på betonggolv.
- Utsätt inte skivorna för direkt solljus eller strålningsvärme.

Dröjer monteringen mer än ett par veckor ökar risken för oplanhet i skivan.

Materialet

Stommen i bänkskivan består av högvärdig Snickerispånskiva ½ E1. Tillverkningen kontrolleras regelbundet så att avgången av fri formaldehyd håller sig väl under fastställda gränsvärden.

Laminatet på ovansidan är ett högtryckslaminat, som till mer än 65% består av kraftpapper, impregnerat med fenolharts. Över detta ligger ett tryckt mönsterpapper, täckt med Melamin. Undersidan är klädd med laminatbalans med inbyggd fuktspärr av Polyeten.

Avsågningar och spån som uppkommer under monteringen kan deponeras, komposteras eller förbrännas i godkänd anläggning för industriell förbränning.

Förberedelser

Skivan är tillverkad enligt kundens önskemål och uppgivna mått. Mät ändå och kontrollera om skivan behöver sågas till på platsen. Tänk på, att väggar sällan är helt raka och att hörn kan vara ur vinkel. Kontrollera med vattenpass, att skivans blivande underlag är plant och vågrätt. Kontrollera också eventuella vinklar.

Markeringar

Använd alltid maskeringstejp när du ritar såglinjer på laminatets finsida. Rita såglinjer med en mjuk blyertspenna, på laminatsidan om du ska använda handsåg och på undersidan om du ska använda elektrisk såg. Är laminatet högblankt eller mycket mörkt kan det vara svårt att se blyertslinjen, då rekommenderar vi att sätta maskeringstejp över såglinjen och sedan rita på tejp.

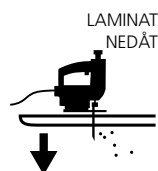
Läs hela anvisningen innan du börjar!

Såga/borra i laminat

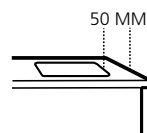
Använd en fintandad handsåg. Börja såga från framkanten och håll sågen nästan lodrätt. Så snart du passerat kanten ska sågvinkeln minskas till 20 - 30 grader. Pressa bara under den nedåtgående sågrörelsen, så att inte laminatyten fläks upp.

Du kan också använda elektrisk cirkelsåg eller sticksåg. Såga med laminatyten nedåt, så att sågtänderna skär i riktning mot laminatyten. Börja såga vid framkanten. Ett orent sågsknitt kan jämnas till med en fil, gärna metallfil. Arbeta då från laminatyten och mot baksidan.

Ursågningar för diskho, spishäll m.m. gör du säkrast genom att först tillverka en mall. Märk enligt mallen med mjuk blyertspenna. Tänk på att spegelvända mallen om du gör märkningen på baksidan. Urtag måste placeras minst 50 mm från kant eller annat urtag.

Borra först hål i samtliga hörn med minst 12 mm diameter på borret. Borra alltid från laminatsida. Detta gäller även vid borring för blandare. Var försiktig så att borret inte slinter åt sidan. Hörn får inte vara skarpa, eftersom det senare kan leda till sprickbildning. Såga därefter med elektrisk såg eller med fintandad handsåg som beskrivits ovan.

Försegla alla råa spånskivekanter, då dessa är mycket känsliga för fukt. Till försegling kan du använda fuktspärr (typ för våtrum) eller klarlack. Tänk även på att försegla eventuella hål för kranar eller andra genomföringar.

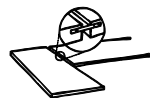
Montering

Lägg skivan på underlaget för att kontrollera att den passar. Om skivan inte passar, tar du kontakt med vår återförsäljare innan du fortsätter monteringen.

Kontrollera med vattenpass att underlaget är plant. Underlaget ska vara stadigt, så att skivan inte brister.

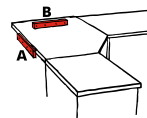
Kortsida som ansluter mot diskbänksplåt och där det finns risk att kanten utsätts för vatten, ska skyddas med en speciell sidoavslutningslist av aluminium. Den monteras med fogtätande lim och skruvas fast. Vi rekommenderar starkt att du använder en likadan sidoavslutningslist för att skydda laminatkantade kortsidor som ansluter mot spis. Strålningsvärmens från spisen kan annars få laminatlistan att släppa. Golvspis ska justeras (med de ställbara fötterna) så att strålningsvärme hamnar över bänkskivans yta.

Vinkelhorn och andra skarvar levereras med kopplingsbeslag och slejf. Prova slejfen och kontrollera att skivornas ytor är i nivå med varandra. Skarvar mellan laminerade bänkskivor kan bli ojämna om skivorna är olika konditionerade. Sådana ojämnheter utjämnas med mellanlägg eller neddragning, om de inte jämnas ut genom att skivorna får ligga lösa i ett uppvärmt rum några dagar innan monteringen fortsätter.

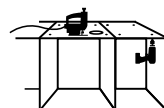

Tips: Skulle justermånen vara för snäv mellan slejf och spår, kan man ta ut slejfen och skära till den med en mattniv eller liknande. På så sätt kan man få de extra tiondelarna som kan krävas. Alla skarvar måste ha stöd underifrån så att de inte med tiden kan gå isär. Ojämna skarvar medför risk för fuktskada och täcks inte av garantin.

Vid hörnskivor måste skivans bakkant få stöd vid A och B. Om inte stödet utformas på rätt sätt, kan skarvarna bli otäta. Om skivan ska skarvas med beslag kan du behöva ta upp hål i skåpets överdel för att kunna dra åt kopplingsbeslagen underifrån.

Skivan fästs underifrån med skruv i framkant och bakkant. Skivan får aldrig limmas fast. Borra hål i underlaget på var 60:e cm utmed skivans längd. Även skivans ändrar ska fästas.

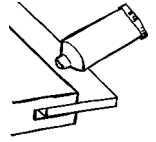

Är väggen fuktig efter murning, måste hela skivans bakkant förseglas. För försegling kan du använda fuktspärr. Har skivorna skarv, monteras slejfen och skivorna skjuts ihop helt. Montera kopplingsbeslagen och dra åt underifrån för att kontrollera passningen. Skarven ska monteras när skivan ligger på plats för att inte senare ge problem med bristande täthet.

När passningen är god, lossa spännbeslagen och dra isär skivorna ordentligt. Maskera med maskeringstejp 1-2 mm in från kanten på varje skiva för att underlätta rengöring av skarven efter att fogmassan är applicerad och skarven ihopskruvad. Applicera medföljande fogmassa på hela spånki-veytan mellan slejfen och skivans ovasida

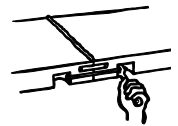
och framkant. Kontrollera speciellt att det frästa spåret omedelbart under laminatyten är helt fyllt. Dra åt kopplingsbeslagen växelvis samtidigt som toppytan justeras jämn.

Kontrollera att överskottet av fogmassa pressas upp utmed hela skarven och att det inte bildats några fickor. Ta omedelbart bort överskottet av fogmassa med den bipackade plastskrapan eller en styv pappbit. Arbeta alltid från väggen och mot skivans framkant och diagonalt över skarven, så att fogmassan trycks ner i skarven. Efterdra kopplingsbeslagen. Ta bort maskeringstejpen och torka bort överbliven fogmassa med den medföljande microfiberduken. Skivan fästs vid underlaget genom de förborrade skruvhålen som instruerades tidigare. Under monteringen kan du hålla skivan på plats med tvingar. Kom ihåg att använda skyddande mellanlägg, så att laminatytan inte skadas.

Kompaktlaminat

En bänkskiva i kompaktlaminat har andra egenskaper än en laminatbänkskiva. Detta måste man ta hänsyn till vid konfektionering och montering. Kompaktlaminat påverkas av den omgivande luftens fukthalt, det vill säga att den anpassar sig och rör sig allt eftersom fukthalten varierar. Rörelserna i kompaktlaminat kan vara så stora som 2,5 mm - 3,0 mm i skivans tvärriktning och 1,0 – 1,5 mm i skivans längdriktning. Montaget av en bänkskiva i kompaktlaminat måste tillåta att bänkskivan rör sig.

Skivan fästs underifrån med skruv i framkant och bakkant eller med medföljande monteringsvinklar. Skivan får aldrig limmas fast. Borra hål i underlaget med ett avstånd av 60 cm utmed skivans längd. Hålet måste vara minst dubbelt så stort som skruven. Montera skruven med bricka. Skruven får inte dras så hårt att skivans rörelser hindras. Skivans ändrar ska fästas med skruv eller med medföljande monteringsvinklar. Skruven monteras med bricka i det stora hålet men får inte dras så hårt att skivans rörelser hindras. Förborra för skruven ca 8 mm upp i bänkskivan. Mät noga och borra mycket försiktigt. Akta så att inte spetsen på skruven tränger upp på skivans översida eller orsakar en bula.

Om monteringsblecken för diskhon tar emot skåpsöverliggeren i framkant eller blir synliga kan dessa monteras bort. Blecken som sitter på diskhons sidor och bakkant ska dock vara kvar vid installationen av skivan.

Har skivorna skarv, monteras slejfen och skivorna skjuts ihop helt. Skarven ska monteras när skivan ligger på plats för att inte senare ge problem med bristande täthet.

När passningen är god, dra isär skivorna ordentligt. Maskera med maskeringstejp 1-2 mm in från kanten på varje skiva för att underlätta rengöring av skarven efter att fogmassan är applicerad. Applicera fogmassa på hela kompaktlaminatkanten mellan slejfen och skivans ovansida och framkant.

Kontrollera att överskottet av fogmassa pressas upp utmed hela skarven och att det inte bildats några fickor. Ta omedelbart bort överskottet av fogmassa med den bipackade plastskrapan eller en styv pappbit. Arbeta alltid från väggen och mot skivans framkant och diagonalt över skarven, så att fogmassan trycks ner i skarven. Ta bort maskeringstejpen och torka bort överbliven fogmassa med den medföljande microfiberduken. Vid sågning i kompaktlaminat används samma hårdmetallklingor och borrar som vid vanlig träbearbetning. Verktygen ska vara vassa samt att man ska använda låg matningshastighet för bästa resultat.

Toleranser laminat

Längd +/- 2 mm

Bredd +/- 2 mm

Tjocklek +/- 1 mm

Planhet +/- 1,5 mm/600mm

Toleranser kompaktlaminat

Längd +/- 2 mm

Bredd +/- 2 mm

Tjocklek +/- 1 mm

Planhet +/- 2 mm/m

Kontrollera underlaget

Innan skivan monteras på underlaget ska man kontrollera att skivan får luft underifrån. Lägg aldrig skivan direkt på skåp med hel ovansida.

Alt 1

Borra ventilationshål, minst 25 mm diameter, i bakkant på skåpets ovansida med 250 mm avstånd. Lägg skivan på minst 5 mm tjocka lister.

Alt 2

Såga bort större delen av ovansidan på skåpet men lämna kvar en ram kvar som stabiliserar. Skivans undersida ventileras nu varje gång en låda eller skåpslucka öppnas

Skruvrekommendationer

Till kompaktlaminat rekommenderar vi plåtskruv. Dimension 4,2 finns i ett flertal passande längder. Förborra med ett borr med Ø 3,5 mm borrar, 8 mm djupt.

Diskmaskin

Tänk på följande:

- Ventilation
- Ingen skarv över diskmaskin
- Ångskydd (ThermoReflect)
- Diskmaskinen ska ha isolerad toppyta

Se till att det finns god ventilation över och omkring diskmaskinen. En del diskmaskiner släpper ut het ånga mot bänkskivans underkant, vilket bänkskivan ej tål. Speciellt utsatt är övergången mellan framkant och undersida. Där bör skivan få ett extra skydd av tätande lack eller fuktspärr. Anmärkningar mot att skivan sväller vid en diskmaskin täcks inte av garantin. Diskmaskiner levereras ofta med skyddslist av aluminium eller liknande. Denna ska alltid monteras så att den täcker övergången mellan skivans undersida och framkantens list/laminat.

Många moderna diskmaskiner är numera designade så att de sluter tätt mot bänkskivans undersida. Dessutom är de dåligt isolerade och utsätter därför bänkskivan för alltför hög värmepåfrestning.

Som tillbehör finns ThermoReflect (560x600x4 mm) vilket är en reflekterande isolering som kraftigt motverkar värmestrålning och ånga ifrån diskmaskin. Denna monteras på undersidan av bänkskivan, ovanför diskmaskinen. Om den inte är levererad monterad från LG Collection så fästs den med 5 stift (häftpistol), ett i varje hörn samt ett stift i mitten. I framkant fästs ThermoReflect skivan med Alu-tape. Extra viktigt är att tejen täcker skarven mellan laminatkanten och undersidan på laminatbänkskivan. Ventilation runt och över diskmaskinen måste dock alltid finnas så att den varma luften kan ventileras bort från skivan.

Täta fogar

Monterar du kakel eller annat stänkskydd över skivan, vilket vi rekommenderar, lämnar du några millimeters mellanrum mellan bänkskivan och stänkskyddet. Fogen tätas med Silikon. Bakkanten bakom diskhon kan med fördel förseglas med fuktspärr eller klarlack.

Skötsel & underhåll

Skivans yta är av högtryckslaminat, som är hållbart, lättskött och hygieniskt. Högtryckslaminat avger ingen lukt och är godkänt för direkt kontakt med livsmedel.

Följer du råden i denna skötselansvisning, kommer din bänkskiva att vara lika fräsch under många år.

Under monteringen ska skivorna skyddas mot smuts och skador. Det kan dock ändå bli fläckar under monteringen. Blir det inte rent med vatten och diskmedel, kan du använda LG LaminatCleaner, T-Röd, förtunning eller Aceton (utan olja). Undvik att låta vätskan komma i kontakt med träkanter, eftersom den kan skada lacken.

Använd aldrig några slipande rengöringsmedel på laminatytan, som skurpulver, VIM, stålull, nylonsvamp eller liknande, eftersom detta kan repa ytan.

Skarvar som är tätade med fogmassa: var försiktig med lösningsmedel på själva skarven. Eventuella fläckar av fogmassa tar du bort med en microfiberduk. Kantlister, rent allmänt, tål ej "starka" lösningsmedel som aceton och förtunning.

Värme

Använd alltid underlägg för grytor och stekpannor som tas från spisen eftersom dessa kan ha en temperatur upp till 350°C.

Tänk på att keramikhällar ger ännu högre värme på undersidan av pannor och kastruller.

Om du har en spishäll som är infälld i skivan, måste du också tänka på att kokkärl alltid står helt på hällen och inte delvis står över laminatytan och hettar upp den.

En elektrisk kaffebryggare, liksom fritrygrytor och andra varma apparater, ska för säkerhets skull alltid stå på ett skyddande underlägg.

Repor

Högtryckslaminat är hårt, men mörka och/eller högblanka ytor är känsliga. På högblanka laminat använder LG Collection HPL-laminat med förstärkt yta mot repor. I laminat med högblank yta och/eller mörka färger syns ändå repor väldigt lätt. Små repor kan därför finnas redan vid leverans, och måste accepteras. Vanliga köksredskap åstadkommer normalt ingen skada. Men ytan kan repas av keramiska kärl och vassa verktyg, till exempel om du skär mot den med en kniv. Använd därför alltid skärbräda.

Daglig rengöring

Rengör laminatyten regelbundet med vatten och handdiskmedel. En mjuk nylonborste kan användas på svårare fläckar på en laminatyta med struktur. Använd aldrig några slipande rengöringsmedel på laminatyten, som skurpulver, stålull, nylonsvamp eller liknande, eftersom detta kan repa ytan. Ytan tål ej heller kalklösningsmedel.

Låt aldrig vätska och kemiska ämnen, såsom rengöringsmedel och tvål, ligga kvar på ytan en längre tid, utan torka alltid av skivan direkt. Tänk på att lyfta och torka av under behållare som står på skivan.

Fukt

Vatten skadar inte laminatyten på något sätt, men om vatten får stå kvar på skivan kan det tränga in i stommen genom skarvar och kanter.

Garantin täcker inte skada som uppkommit genom inträngning av fukt. Låt därför inte vatten ligga kvar, utan torka torrt så snart som möjligt. Diskmaskiner ska aldrig öppnas förrän de slutat avge ånga, om inte bänkskivan är skyddad på ett korrekt sätt kan ångan skada bänkskivan. Kalkrikt vatten kan lämna vita spår på laminatet om det inte torkas bort.

Fläckar

Högtryckslaminat står emot de flesta kemikalier som används i hushållet, inklusive sprit och kosmetika. Vissa kemiska ämnen och starka färgmedel kan dock orsaka fläckar och missfärgning.

Om du råkar spilla rödbetssaft, koncentrerad fruktjuice, rödvin, färg, starka blekmedel, kalklösningsmedel eller rengöringsmedel för sanitetsgods: torka genast bort det och rengör skivan med vatten och handdiskmedel.

Envisa fläckar avlägsnas med LG LaminatCleaner, T-Röd, förtunning eller Aceton (utan olja). Kantlister, rent allmänt, tål ej ”starka” lösningsmedel som aceton och förtunning.

Träkantlister

Är din bänkskiva försedd med kantlister av massivt trä, är dessa betydligt känsligare än laminatyten. Var speciellt försiktig med eventuella slagmärken där vatten kan tränga in och förstöra lackytan. Allt trä som används i kombination med vatten, måste underhållas för att behålla sin skönhet. Lacka med syrahärdande lack vid behov.

Slipa först ytan med fint sandpapper, så att den nya lacken får ordentligt fäste – men akta laminatkanten. Stryk på oljan/lacken och låt den gå över skarven och en millimeter in på laminatet. Skydda gärna resten av ytan med maskeringstejp av papper. Om du väljer att olja trälisten torkar du av laminatet med en trasa för att få bort rester av oljan. **Den trasa du använt kan självantända då oljan oxiderar.** Lägg därför använda trasor i en glasburk med tätslutande lock eller elda upp dem under kontrollerade former.

Supermatt

För skötsel av bänkskivor med supermatt yta.

En enfärgad och matt yta är känslig och visar fläckar och märken på ett tydligare sätt än en mönstrad och strukturerad yta. Därför är det viktigt att du tar hand om din supermatta skiva på bästa sätt.

Vid skarvning

Glöm ej maskera med maskeringstejp 1-2 mm in från kanten på varje skiva för att underlätta rengöring av skarven efter att fogmassan är applicerad och skarven ihopskruvad. Använd medföljande Colorfill Solvent för att ta bort eventuella limrester vid skarv efter montering.

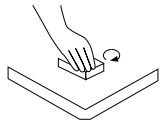
Fläckar

För daglig rengöring rekommenderar vi Laminat Cleaner Supermatt som tar bort fläckar, fingeravtryck och rengör utan att lämna några ränder. Spraya direkt på ytan, låt medlet verka i 5 minuter, torka sedan av med en fuktig trasa.

Repor

Mikrorepor på bänkskivor med supermatt yta kan gå att få bort eller reducera genom att använda medföljande Magic rengöringssvamp endast för supermatt yta. För en torr eller lätt fuktad Magic rengöringssvamp med lätt tryck i cirkelformer över ytan med repor tills reporna är helt eller delvis borta. Tänk på att inte trycka för hårt eller fortsätta behandlingen för länge då du kan riskera att skada ytan. OBS! Ej för daglig rengöring.

LG Collection AB • Tel 0380-55 50 00
• info@lgcoll.se • www.lgcoll.se

LG collection är en del av Pelly Group